

Poznáváme digitální knihovny

(Online školení 12. února 2021 – linky a příklady)

1. RD - Registr digitalizace: <http://registrdigitalizace.cz/rdcz/home>

Slouží pro evidenci digitalizovaných dokumentů v České republice. Ze záznamu se lze dostat do katalogu knihovny, která dokument zdigitalizovala, případně k plnému textu zdigitalizovaného dokumentu.

- a) *Čapek Krakatit*
- b) *Jan Neruda Arabesky 1880*
- c) *Borovský Tyrolské elegie*
- d) *Rais Zapadlí vlastenci*
- e) *Alois Rašín Inflace a deflace*
- f) *Rostlinstvo naší domoviny*
- g) *Karel Kramář Hlas, který nebyl umučen*

2. ČDK – Česká digitální knihovna: <http://www.czechdigitallibrary.cz/>

Česká digitální knihovna umožňuje vyhledávání v dokumentech obsažených v digitálních knihovnách provozovaných jednotlivými knihovnami v České republice, zatím jsou zapojeny digitální knihovny 9 knihoven. Cílem je zajištění přístupu k digitálním dokumentům v knihovnách z jednoho místa. Hledání probíhá v plných textech i v metadatech.

- a) *Masaryk Jak pracovat*
- b) *František Zýbal Malovaná mládež*
- c) *"Dějiny Moravy"*
- d) *Karel Čapek: Bílá nemoc*
- e) *Karel Poláček Okresní město*
- f) *Karel Hynek Mácha Máj*
- g) *Jan Neruda Povídky malostranské*
- h) *Angličtí státníci*

3. Portál Knihovny.cz: <https://www.knihovny.cz/>

- a) *Mrštík Maryša, typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu e-verze.*
- b) *Viewegh Román pro ženy.*
- c) *Živa, typ dokumentu – noviny a časopisy, t typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu kliknout na e-verze.*

4. Digitální knihovny Národní knihovny v Praze:

<https://www.nkp.cz/digitalni-knihovna/digitalni-knihovny>

A. Kramerius verze 5 (Národní digitální knihovna).

- a) *"Kytice z českých her"*
- b) *Jirásek Psohlavci*
- c) *Svatopluk Čech Jitřní písně*
- d) *Alois Rašín Národní hospodářství*
- e) *Rašín budovatel a bořitel státu*
- f) *Český stát v historickém vývoji a v dnešní podobě dle ustanovení kongresu pařížského*
- g) *Erich Roučka*

B. Kramerius vrze 3.

- h) *František Ladislav Rieger O Boucharónech*
- ch) *František Ladislav Rieger Život Mohamedův*
- i) *Masaryk Otázka sociální*
- j) *Tyl Zlatníková milenka*

5. WebArchiv: <https://www.webarchiv.cz/cs>

Archivace webů některých institucí v ČR. Uchovávání bohemikálních dokumentů na Internetu.

- a) *Foodnet*
- b) www.sukl.cz
- c) www.mzk.cz

6. Manuscriptorium: <http://www.manuscriptorium.com/cs>

Evropská digitální knihovna psaného kulturního dědictví. Je součástí projektu Europeana. Umožňuje bezplatný přístup k historickým dokumentům, které jsou rozptýleny v různých digitálních knihovnách. Obsahuje rukopisy, inkunábule, staré tisky (do r. 1800), mapy, listiny a další typy dokumentů.

- a) *Digitální knihovna - Codex Gigas - tituly*
- b) *Digitální knihovna - pokročilé hledání: tituly - Agenda Olomucensis, datum – 1486*

7. Digitální knihovna Moravské zemské knihovny v Brně:

<http://www.digitalniknihovna.cz/mzk>

- a) *Orbis pictus*
- b) *Masaryk Ideály humanitní*
- c) *Alois Rašín Národní hospodářství*
- d) *Alois Rašín Pracovat a šetřit*
- e) *"Karel Kramář"*
- f) *"Humoristické listy"*
- g) *Rašple*

8. eSbírky – kulturní dědictví online: <http://www.esbirky.cz/>

Portál pokrývá především muzea a galerie v ČR. Zachycuje asi 119 800 sbírkových předmětů ze 165 institucí.

- a) *map* Morav**
- b) *šrotovník**
- c) *váza*
- d) *roční železniční jízdenka*
- e) *Zikmund Hanzelka, typ sbírky – zvukové záznamy a videozáznamy*

9. Digitálna knižnica Univerzitnej knižnice v Bratislave:

<http://digitalna.kniznica.info/browse>

- a) *Milan Rastislav Štefánik*

10. Europeana: <https://www.europeana.eu/>

Projekt se zaměřuje na zpřístupnění kulturního dědictví zemí Evropské unie v elektronické podobě. Zachycuje nejen knihy a periodika, ale také např. výtvarná díla, filmy, archivní materiály, záznamy televizního a rozhlasového vysílání či předměty z muzeí. Některé dokumenty nejsou volně přístupné.

- a) *Tugendhat*
- b) *Sborník tanečních skladeb pro loutnu*
- c) *Ema Destiniová, země původu – Itálie*
- d) *Antonín Dvořák, druh média – zvuk*

11. Deutsche digitale Bibliothek:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/>

Obsahuje asi 36 mil. záznamů z různých paměťových institucí v Německu.

- a) *Goethe Johann Wolfgang*
- b) *Goethe Faust*
- c) *"Tristan und Isolde"*
- d) *Ema Destiniová*
- e) *Tomáš Garrigue Masaryk*

12. Digital Public Library of America: <https://dp.la/>

Obsahuje asi 42 mil. jednotek z knihoven, archivů a muzeí.

- a) *Declaration of Independence*
- b) *Tomáš Garrigue Masaryk , sound*
- c) *Thomas Alva Edison , sound*
- d) *Antonín Dvořák*

Některé další digitální knihovny

13. Česká digitální matematická knihovna: <https://dml.cz/>

Jsou zde volně přístupné i některé současné časopisy z matematiky.

a) Pokročilé vyhledávání: *author - Otakar Borůvka, title - Matice*

14. Bibliotheca Economica: <https://www.bibliothecaeconomica.cz/>

a) *Rašínova reforma měny*

15. Gallica: <https://gallica.bnf.fr/>

Provoz zajišťuje Francouzská národní knihovna. Každoročně přibývá 100 000 zdigitalizovaných dokumentů. Obsahuje asi 5 mil. dokumentů.

a) *Balzac*

b) *Mucha AND (Alfons OR Alphonse) , sound recordings*

c) Pokročilé vyhledávání – *title: Napoleon Bonaparte*

16. Polona: <https://polona.pl/>

Národní digitální knihovna Polska. Spravuje ji Polská národní knihovna.

a) *Sienkiewicz , zpřesnění jazykem - Czech*

17. Slovakiana: <https://www.slovakiana.sk/>

Portál kulturního dědictví Slovenska.

a) *Masaryk*

18. Finna: <https://www.finna.fi/>

Portál pro zpřístupnění finského kulturního dědictví. Zachycuje sbírky archivů, muzeí a knihoven.

a) *Masaryk , content type - image*

19. DigiZeitschriften open access:

<http://www.digizeitschriften.de/openaccess/>

Německé časopisy z různých oborů v plném textu.

20. DiFMOE Digitale Forum Mittel- und Osteuropa

<https://www.difmoe.eu/d/>

Staré tiskoviny z kulturních oblastí východní Evropy, a to převážně z území, na kterých žilo německé nebo německy mluvící obyvatelstvo.

21. ANNO - AustriaN Newspapers Online.

<http://anno.onb.ac.at/anno-suche#searchMode=simple&from=1>

Buduje Rakouská národní knihovna. Starší rakouské noviny a časopisy.

22. World Digital Library: <https://www.wdl.org/en/>

Buduje Kongresová knihovna ve Washingtonu.

Připravila Martina Machátová, Moravská zemská knihovna v Brně, e-mail machat@mzk.cz, tel. 541 646 170.